

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ομιλία Γενικού Γραμματέα Γλαύκου Χατζηπέτρου
κατά την εναρκτήρια Σύνοδο του 51ου Συνεδρίου
Ξενοδοχείο ΧΙΛΤΟΝ ΠΑΡΚ – Παρασκευή 11 Απριλίου 2014

Κύριε Πρόεδρε,

Με τη σειρά μου σας καλωσορίζω στο Συνέδριο μας και σας ευχαριστώ που ανταποκριθήκατε στην πρόσκλησή μας.

Η παρουσία σας προσδίδει ιδιαίτερη τιμή στην Οργάνωσή μας και συνιστά αφ' εαυτής έμπρακτη απόδειξη του γνήσιου ενδιαφέροντός σας για τα θέματα των δημοσίων υπαλλήλων και της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Η τιμή αυτή αντανακλάται στο σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων. Κι επιτρέψτε μου διερμηνεύοντας τα αισθήματά τους να σας εκφράσω τις ευχαριστίες όλων μας για την ηθική ενίσχυση που υποδηλώνει και παρέχει η εδώ σημερινή σας παρουσία, με το συμβολισμό και το κύρος της θεσμικής σας ιδιότητας, ως κορυφαίου πολιτειακού παράγοντα, αλλά και ως επακόλουθο της όλης προσωπικότητας σας.

Επιτρέψτε μου, Κύριε Πρόεδρε, να χαιρετίσω και την εδώ παρουσία του φίλου Κυβερνητικού Εκπροσώπου Χρήστου Στυλιανίδη, όπως και των πρώην Προέδρων της ΠΑΣΥΔΥ Νίκου Παναγιώτου, Ανδρέα Παπαπολυβίου, Ανδρέα Χριστοδούλου και Ανδρέα Αντωνίου, τους οποίους και ευχαριστώ που είναι μαζί μας, αλλά και για τα όσα έχουν προσφέρει στην Οργάνωση. Τέλος καλωσορίζω επίσης όλους τους συναδέλφους και συναδέλφισσες, που συμμετέχουν ως σύνεδροι στις εργασίες του 51^{ου} Συνεδρίου.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Οργάνωσή μας συμπληρώνει φέτος 87 χρόνια συνεχούς προσφοράς προς το δημοσιοϋπαλληλικό κόσμο και το κοινωνικό σύνολο. Η πλούσια σε δράση και επιτεύγματα ιστορία της είναι ταυτισμένη με την πολυσήμαντη, πολυτάραχη και δημιουργική πορεία του συνδικαλιστικού κινήματος της Κύπρου, καθώς και τους σκληρούς και επίπονους αγώνες των εργαζομένων στον τόπο μας για βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου και των συνθηκών εργασίας τους.

Θα μπορούσε επίσης να λεχθεί ότι από το 1960 και μετά η δράση της ΠΑΣΥΔΥ είναι απόλυτα συνυφασμένη και με την εξέλιξη του κυπριακού κράτους. Ποτέ ως Οργάνωση δε διαχωρίσαμε τα προβλήματα που χειριζόμαστε σε συνδικαλιστικά και υπηρεσιακά. Αντίθετα θεωρούμε ότι όλα τα προβλήματα βρίσκονται σε μια αλληλουχία και αλληλεξάρτηση. Και είναι κάτω απ' αυτό το πρίσμα θεώρησης που αντιμετωπίζουμε τα διάφορα θέματα.

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως ανέφερε και ο Πρόεδρος της ΠΑΣΥΔΥ συν. Αντώνης Κουτσούλης η δημόσια υπηρεσία, από της ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και μέχρι σήμερα, ανταποκρίθηκε με επάρκεια σε όλες τις προκλήσεις. Η επισήμανση αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι όλοι οι μέχρι τούδε Πρόεδροι της Δημοκρατίας, είχαν θετική άποψη για τη δημόσια υπηρεσία και έτειναν ευήκοον ους στις δικές της εισηγήσεις.

Σε αντίθεση, όμως, με τις θετικές αυτές αξιολογήσεις, σε περιόδους δυσμενών οικονομικών εξελίξεων έγινε σύνηθες φαινόμενο η Δημόσια Υπηρεσία να γίνεται στόχος επικρίσεων, κυρίως, από τις εργοδοτικές οργανώσεις.

Αναμφίβολα η τακτική αυτή δεν είναι θεμιτή. Σε περιόδους κρίσης είναι το λιγότερο καταστροφικό να επιζητούνται λύσεις με την αναζήτηση αποδιοπομπαίων τράγων. Και δυστυχώς αυτό έγινε και με την τρέχουσα οικονομική κρίση που έπληξε τον τόπο μας. Αντί εξαρχής να αναζητηθούν τα πραγματικά αίτια της κρίσης και οι τρόποι αντιμετώπισης της, επελέγη ως αποδιοπομπαίος τράγος ο δημόσιος υπάλληλος, γιατί έτσι τους βόλευε.

Κύριε Πρόεδρε,
Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Το Συνέδριό μας θα ασχοληθεί με όλα τα βασικά προβλήματα του δημοσιοϋπαλληλικού κόσμου και της δημόσιας υπηρεσίας, περιλαμβανομένων και γενικότερων προβλημάτων που απασχολούν το σύνολο των εργαζομένων. Αναντίλεκτα, όμως, το πλέον σημαντικό και κρίσιμο θέμα στο Συνέδριό μας είναι η οικονομική κρίση που συνεχίζεται για τρίτη χρονιά και ιδιαίτερα οι επιπτώσεις από την κρίση αυτή.

Πρέπει να γνωρίζετε, Κύριε Πρόεδρε, ότι η Οργάνωσή μας, συνειδητοποιώντας πλήρως τις αρνητικές συνέπειες από την πρωτόγνωρη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση, έγκαιρα και υπεύθυνα επεσήμανε την ανάγκη για την υιοθέτηση δίκαιων και ισοζυγισμένων μέτρων για έξοδο από την ύφεση. Μάλιστα παραπέμπαμε στα νομοθετήματα που ψηφίστηκαν το 1974 για την αντιμετώπιση των συνεπειών της τούρκικης εισβολής.

Υπενθυμίζω ότι τότε με δύο νομοθετήματα επιβλήθηκε προσωρινή κλιμακωτή μείωση της αμοιβής για αξίωμα ή μισθωτές υπηρεσίες και το ποσό της υπό αναφορά μείωσης κατατίθετο στο Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων. Με τα ίδια νομοθετήματα προστατεύτηκαν οι θέσεις εργασίας και οι μισθοί. Με τρίτο νομοθέτημα και για τον ίδιο σκοπό καθιερώθηκε κλιμακωτή εισφορά επί εισοδήματος από οποιανδήποτε πηγή εκτός της αμοιβής για αξίωμα ή μισθωτή υπηρεσία.

Οι εισηγήσεις μας ατυχώς έπεσαν σε ώτα μη ακουόντων, ενώ χλευάστηκαν και πολεμήθηκαν από την αντίπερα όχθη, η οποία αντιμετώπιζε την κρίση ως ευκαιρία για διασφάλιση αμειώτων κερδών με επιφόρτιση των συνεπειών της κρίσης στους εργαζόμενους.

Πρώτιστος στόχος τους τα δικαιώματα των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, των οποίων οι όροι εργοδότησης αποτελούσαν πάντοτε πρότυπο για τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα και ως εκ τούτου ήσαν μόνιμος στόχος των εργοδοτών.

Παρά τις αντιδράσεις μας και παρά το γεγονός ότι η τότε Κυβέρνηση από τον Ιούνιο του 2011 είχε προειδοποιήσει για τους κινδύνους που διέτρεχε η χώρα, εξαιτίας του υπερβολικά διογκωμένου τραπεζικού τομέα και των επισφαλών επενδύσεων, αντί μέτρων για διόρθωση των κακώς εχόντων στις τράπεζες, με σειρά νομοθετημάτων που ψηφίστηκαν το 2011, 2012 και 2013 «κουτσούρεψαν» τους μισθούς και τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των εργαζομένων στο δημόσιο.

Επιτρέψτε μου να διευκρινίσω, Κύριε Πρόεδρε, ότι ποτέ δεν αμφισβητήσαμε το γεγονός ότι υφίστατο πράγματι επιτακτικό δημόσιο συμφέρον που δικαιολογούσε τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης. Η μόνη απαίτηση μας ήταν να τηρηθούν οι συνταγματικές επιταγές για ίση μεταχείριση και για συνεισφορά στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις δυνατότητες και δυνάμεις του καθενός.

Μετά τη ψήφιση των υπό αναφορά νομοθετημάτων, με τα οποία ανατράπηκαν μονομερώς ουσιαστικοί όροι απασχόλησης των εργοδοτούμενων και συνταξιούχων στην κρατική υπηρεσία και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, από μέρους μας υπήρξε αντίδραση, αποκλειστικά και μόνο, για τη συνταγματική εκτροπή, αλλά και για την παραβίαση των συμφωνηθέντων. Συνειδητά, με υπευθυνότητα και με έγνοια για το μέλλον του τόπου αποφύγαμε τις όποιες κινητοποιήσεις και δυναμικές αντιδράσεις και περιοριστήκαμε στην καταχώρηση προσφυγών ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Ειδικότερα έχουν καταχωρηθεί προσφυγές για την ουσιαστική διαφοροποίηση του τρόπου υπολογισμού της σύνταξης και του εφάπαξ, για την αποκοπή ποσοστού 3% για το συνταξιοδοτικό, για την παγοποίηση των προσαυξήσεων και της ΑΤΑ, για την κλιμακωτή μείωση μισθών ποσοστού από 3,08% έως 17,5% καθώς και για την επιβολή έκτακτης κλιμακωτής εισφοράς ποσοστού από 2,5% έως 3,5%. Τα ποσοστά των αποκοπών είναι επί των ακαθαρίστων μηνιαίων απολαβών και κατά μέσο όρο οι συνολικές αποκοπές αγγίζουν το 30% του μηνιαίου μισθού.

Σύμφωνα με τους νομικούς μας Συμβούλους οι προσβαλλόμενες αποφάσεις παραβιάζουν βασικά άρθρα του Συντάγματος, αλλά και το Άρθρο 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που κυρώθηκε με το Νόμο 39/1962. Ειδικότερα παραβιάζουν το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, το δικαίωμα του συμβάλλεσθαι ελευθέρως, τις αρχές της ισότητας και αναλογικότητας, όπως αυτές εφαρμόζονται από τα εθνικά και υπερεθνικά δικαστήρια και την αρχή της ασφάλειας δικαίου, η οποία αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του σύγχρονου Κράτους Δικαίου, αφού σχετίζεται άμεσα με την αξία του ανθρώπου, την οποία η Πολιτεία έχει υποχρέωση να σέβεται και να προστατεύει.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η αρχή των κεκτημένων δικαιωμάτων είναι μια γενική αρχή δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνδέεται στενά με το δικαίωμα της ιδιοκτησίας. Στη βάση της αρχής αυτής και των αρχών της νόμιμης προσδοκίας και της αναλογικότητας το Συνταγματικό Δικαστήριο της Λετονίας εξετάζοντας υπόθεση για περικοπή σύνταξης αποφάνθηκε ότι η οικονομική κατάσταση του κράτους και/ή η ανάγκη περιορισμού του ελλείμματος δεν μπορούν να χρησιμεύσουν ως γενική δικαιολογία περιορισμού δικαιωμάτων που έχουν ήδη απονεμηθεί και ότι ψηφίζοντας τις επίμαχες διατάξεις ο νομοθέτης δεν εκτίμησε με τη δέουσα προσοχή τις εναλλακτικές λύσεις στις διατάξεις αυτές και δεν εξέτασε μια πιο επιεική λύση.

Πριν από ένα χρόνο το Συνταγματικό Δικαστήριο της Πορτογαλίας εξετάζοντας τη συνταγματικότητα νόμου που προνοούσε την αποκοπή του 13^{ου} και του 14^{ου} μισθού μόνο από τους δημοσίους υπαλλήλους, έκρινε ότι ο νόμος αυτός ήταν αντίθετος με την αρχή της ισότητας, η οποία προστατεύεται από το Πορτογαλικό Σύνταγμα.

Στην Ιταλία ο Άρειος Πάγος έκρινε ως αντισυνταγματικές τις περικοπές στους μισθούς των δικαστικών και των υψηλόβαθμων στελεχών του δημοσίου που είχαν αποφασιστεί τον Ιανουάριο του 2011.

Ο Άρειος Πάγος κατέστησε σαφές ότι «θεωρείται αδικαιολόγητη η εισφορά αλληλεγγύης που επιβλήθηκε στους εν λόγω εργαζόμενους, διότι πρόκειται για υποχρεωτικό μέτρο φορολογικού χαρακτήρα, το οποίο αφορά μόνον ένα τομέα ανώτερων δημοσίων υπαλλήλων και όχι το σύνολο των απασχολουμένων πολιτών».

Κύριε Πρόεδρε,

Στην προσφώνηση σας στο περσινό μας Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στις 29 του Μάρτη με πολλή πικρία, αλλά και οργή τονίσατε ότι «η αμέλεια και οι λανθασμένοι χειρισμοί οδήγησαν την οικονομία της πατρίδας μας ένα βήμα από την καταστροφή». Ειδικότερα αναφερθήκατε «στη διατήρηση μιας χρεοκοπημένης τράπεζας για εννέα μήνες, που άντλησε 11 δις από τον Μηχανισμό Στήριξης», και στο γεγονός ότι «η κατάσταση της οικονομίας επιδεινώθηκε δραματικά, στο διάστημα μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης διαπραγμάτευσης, με αποτέλεσμα να οδηγηθούμε στη συμφωνία που επετεύχθη στις Βρυξέλλες για την έγκριση της δανειακής σύμβασης». Και καταληκτικά μιλήσατε για «βαρύτατες ευθύνες». Ασφαλώς και υπάρχουν ευθύνες για την χρεοκοπία της συγκεκριμένης τράπεζας, όπως υπάρχουν και ευθύνες για την άντληση των 11 δις. Και είναι καθολική η απαίτηση όπως αποδοθούν οι νενομισμένες ευθύνες για να ικανοποιηθεί και το περί δικαίου αίσθημα του λαού. Δεν νομίζω ότι χρειάζεται να διευκρινίσω ότι αυτοί που βαρύνονται με τις συγκεκριμένες ευθύνες δεν ανήκουν στη δημοσιοϋπαλληλική τάξη.

Κύριε Πρόεδρε,

Στους κυβερνητικούς σχεδιασμούς οι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν να διαδραματίσουν ουσιαστικό και καθοριστικό ρόλο. Είναι οι λειτουργοί της κρατικής μηχανής που εφαρμόζουν τις κυβερνητικές αποφάσεις και συνιστούν αναπόδοραστα τη γραμμή επαφής μεταξύ της Κυβέρνησης και του πολίτη. Από τη δράση των δημοσίων υπαλλήλων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η επιτυχία των κυβερνητικών προγραμματισμών και η αποτελεσματική εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου.

Ιδιαίτερα σήμερα μέσα στις δυσμενείς και αντίξοες συνθήκες της καταστροφικής κρίσης που βιώνει ο τόπος, η ύπαρξη μιας επαρκούς και ικανής δημόσιας υπηρεσίας που θα ηγηθεί της γενικότερης προσπάθειας για ομαλή λειτουργία του κράτους και οικονομική ανασυγκρότηση προβάλλει, όσο ποτέ άλλοτε, ως αδήριτη ανάγκη.

Προς την κατεύθυνση αυτή, Κύριε Πρόεδρε, δηλώνουμε απερίφραστα ότι η βούληση της Οργάνωσής μας για συνεργασία με την Κυβέρνηση και στήριξη του κυβερνητικού έργου θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη.

Πάρα ταύτα δεν μπορούμε να μην επισημάνουμε το γεγονός ότι μέσα στις δύσκολες δημοσιονομικές συνθήκες που επικρατούν, νευραλγικοί τομείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης παρουσιάζουν προβλήματα σε σχέση με τη στελέχωση και την ορθολογική διάρθρωση στις δομές τους λόγω της παγοποίησης που επιβλήθηκε στις προσλήψεις και τις προαγωγές. Εκτιμούμε ότι οι δυσλειτουργίες αυτές θα πρέπει να τύχουν άμεσης αντίκρουσης γιατί η σταδιακή αποδυνάμωση της δημόσιας υπηρεσίας θα την οδηγήσει μαθηματικά σε αναποτελεσματικότητα και ανεπάρκεια στην επιτέλεση του αυξημένου ρόλου και των υποχρεώσεων της.

Στην Έκθεση Πεπραγμένων γίνεται αναφορά και στο θέμα το διορισμού της κας. Εμμανουέλας Λαμπριανίδου, Διευθύντριας Συντονισμού στο Γραφείο Προγραμματισμού, ως Επιτρόπου Μεταρρύθμισης της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Μετά από γνωμάτευση του νομικών μας Συμβούλων αμφισβητήσαμε τη νομιμότητα του εν λόγω διορισμού, επειδή σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου υπήρχε συνταγματικό κώλυμα στη διατήρηση του αξιώματος της, ενόσω εξακολουθούσε να κατέχει μόνιμη θέση δημοσίου υπαλλήλου.

Για το διορισμό αυτό καταχωρήσαμε ανεπιτυχώς αίτηση στο Ανώτατο Δικαστήριο για παραχώρηση άδειας να καταχωρήσουμε αίτηση της φύσης QUO WARRANTO. Η αιτιολογία που δόθηκε από το Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Νικολάτο για την απόρριψη της αίτησής μας ήταν ότι η Επίτροπος έχει απλά και μόνο επικουρικό και/ή βοηθητικό ρόλο σ' αυτόν του Γενικού Διευθυντή και ότι υπάρχει άλλη συναφής θεραπεία. Εν πάση περιπτώσει τώρα δεν τίθεται θέμα μη συνεργασίας με τη νέα Επίτροπο κα. Ιρένα Γεωργιάδου. Από δικής μας πλευράς εκφράζεται η ετοιμότητα για συζήτηση όλων των εκκρεμοτήτων στις θεσμοθετημένες διαδικασίες με στόχο την επίτευξη ορθολογικών λύσεων.

Ένα από τα θέματα στο οποίο αισθάνομαι την ανάγκη να αναφερθώ ιδιαίτερα είναι και οι δύο προτάσεις νόμου που έχουν κατατεθεί από τον κ. Νίκο Νικολαΐδη, εκ μέρους της ΕΔΕΚ και τη κ. Μαρία Κυριακού, εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού, για άρση των απαγορεύσεων που προβλέπονται στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο του 1990 και οι οποίες παρεμποδίζουν την ενεργό ανάμειξη των δημοσίων υπαλλήλων στα πολιτικά δρώμενα.

Κατά την άποψη μας οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι ανεπίτρεπτες αφού συγκρούονται με το Σύνταγμα, αλλά και τις αρχές του κράτους δικαίου.

Αναντίλεκτα είναι προς το συμφέρον του λαού και του τόπου να διασφαλιστεί η λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών μακριά από την πολιτική και να κατοχυρωθεί ο πολιτικά απρόσωπος χαρακτήρας της Δημόσιας Υπηρεσίας στο σύνολο της. Έτσι, εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία του Κράτους και της δημόσιας υπηρεσίας και περαιτέρω διασφαλίζεται η βεβαιότητα στις έννομες σχέσεις μεταξύ Κράτους και διοικουμένων, ανεξάρτητα από τις μεταβολές στα πρόσωπα των φορέων άσκησης της Πολιτικής Εξουσίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Προτού κλείσω θα ήθελα πολύ συνοπτικά να αναφερθώ και στο πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου, που είναι το κορυφαίο πρόβλημα του λαού και του τόπου.

Πρόσφατα ξεκίνησε μια νέα προσπάθεια με το Κοινό Ανακοινωθέν που συμφωνήθηκε μεταξύ σας και του Εκπροσώπου της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας κ. Ντερβίς Έρογλου. Είναι αξιοσημείωτο ότι η νέα αυτή προσπάθεια υποστηρίζεται από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, από αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και από τους ηγέτες των Μεγάλων Δυνάμεων.

Ευελπιστούμε ότι αυτή τη φορά όσοι χαιρέτισαν την εξέλιξη αυτή που άνοιξε μια χαραυγή ελπίδας για επανένωση του τόπου και του λαού, θα ασκήσουν αποτελεσματική πίεση στην κατοχική Τουρκία, ώστε να συνεργαστεί και να συμβάλει στην εξεύρεση βιώσιμης λύσης. Στο μέτρο των δικών μας δυνατοτήτων στηρίζουμε ολόπλευρα τις προσπάθειές σας και παραμένουμε δεσμευμένοι να συνεργαστούμε με τις Ε/Κ και Τ/Κ Οργανώσεις των εργαζομένων για επανένωση της πατρίδας μας και αποκατάσταση των δικαιωμάτων του συνόλου του Κυπριακού λαού .

Σας ευχαριστώ.